

LATVIJAS REPUBLIKA
DOBELES NOVADA PAŠVALDĪBA
DOBELES NOVADA IZGLĪTĪBAS PĀRVALDE
DOBELES SĀKUMSKOLA

Skolas iela 11, Dobeles novads, LV 3701, Reģ.Nr. 4511900865
Tālr. 637 22551, E-pasts: dobeles.ssk@skolas.zemgale.lv

Dobeles sākumskolas direktore
S.Marcinkeviča

Rīkojums nr. 33/1-4 (10.10.2016.)

Pedagogu un darbinieku ētikas kodekss Dobeles sākumskolā

MK noteikumiem nr.480 (15.07.2016.) „Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība” 9.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Ētikas kodekss nosaka Dobeles sākumskolas pedagogu un darbinieku profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus
2. Kodeksa mērķis ir stimulēt kopības garu, veidot skolā atvērtu, labvēlīgu, cieņas un atbildības pilnu darba vidi.
3. Kodeksa uzdevums ir rosināt skolas darbiniekus būt uzticamiem un taisnīgiem, godprātīgi un atbildīgi veikt savus pienākumus, ievērot darbinieku ētiskas rīcības pamatprincipus darbā un savstarpējā saskarsmē.
4. Kodekss pamatojas uz vispārcilvēciskām vērtībām, morāles normām un principiem.
5. Kodeksā iekļautie profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipi ir vienlīdz saistoši skolas darbiniekiem neatkarīgi no ieņemtā amata.
6. Situācijās, kas nav minētas šajā Kodeksā, darbinieks rīkojas saskaņā ar vispārējām uzvedības normām.

II. Pedagogu profesionālās ētikas pamatprincipi

1. Profesionalitāte un koleģialitāte

Pedagogi izglītības procesā veicina

- izglītojamā izpratni, atbildīgu attieksmi un rīcību, kas apliecina šādas vērtības – dzīvība, cilvēka cieņa, brīvība, ģimene, laulība, darbs, daba, kultūra, latviešu valoda un Latvijas valsts;
- organiski savieno sevis un citu izglītošanos – atbilstoši cilvēka, cilvēces un sabiedrības attīstības perspektīvām – ar audzināšanu, profesionālo meistarību un kultūru;
- pastāvīgi tiecas iepazīt gan cilvēces pieredzē uzkrāto, gan jauno, kas ienāk zinātnē, mākslā un dzīvē;
- rūpējas par koleģialitāti, atklāti vērsoties pret darbībām, kas vājina draudzīgas attiecības kolektīvā;
- atbalsta savu kolēģu pedagoģiskos meklējumus;
- atzīst savu kolēģu pasniedzamo priekšmetu nozīmi un svarīgumu, neizceļ savu priekšmetu uz citu priekšmetu noniecināšanas rēķina;
- ievēro prasību mēru savā priekšmetā, vadoties pēc izglītojamo noslodzes citos priekšmetos;
- dalās savā pieredzē un pedagoģiskajos atklājumos ar kolēģiem, īpašu uzmanību veltot jaunažiem pedagogiem;
- aizmuguriski nekritizē savus kolēģus, nedara neko tādu, kas varētu mazināt kolēģa autoritāti. Tomēr skolas kopdzīves labā viņš sniedz labvēlīgu, konstruktīvu analīzi un novērtējumu;
- savās attiecībās ar skolas vadību ņem vērā, ka tās autoritāte ir veselīga kolektīva pamats;
- tiecas pēc draudzīgām un saprātīgām attiecībām ar audzēkņu vecākiem, informē viņus par skolas dzīvi, mērķiem, veikumu un vajadzībām;
- veicina pedagoģisko zināšanu izplatīšanos un tikumiskās kultūras veidošanu vecāku vidū.

2. Brīvība un atbildība

Pedagogi

- vienmēr apzinās savu atbildību par izglītojamiem, sabiedrību un cilvēci;
- ir lojāli skolai un valstij, izmanto arī konstruktīvu kritiku;

- ir izglītojamo potenciālo iespēju atraisītāji, viņu personību veidotāji ar izteiktu sirdsapziņu un dzīves jēgas apziņu;
- ir kultūrvides veidotāji, rodot izglītojamo spējām praktisku izpausmes iespēju sevis un apkārtnes veidošanā;
- ar savu darbu un dzīvesveidu apliecina stingru nostāju pret ļaunumu un netaisnību, pret negodīgumu un amorālību;
- neizmanto savas privilēģijas, lai uzspiestu kādus politiskus vai sektantiskus uzskatus.

3. Taisnīgums un patiesums

Pedagogi

- kopj dialoga kultūru, lai panāktu saskaņu, ieklausās otrā un vienmēr pamato savus uzskatus, bet nekad neuzspiež tos;
- taisnīgi vērtē mācību rezultātus, atzīst savas kļūdas un labo tās arī sevī;
- veido izglītojamo attieksmi pret veciem, slimiem cilvēkiem, pret pretējo dzimumu, mazākiem bērniem, neaizsargātām būtnēm, kā ar „smaga”, „grūta” rakstura cilvēkiem;
- konfliktsituācijas risina, nevairoties no konstruktīviem, pedagoģiski nepieciešamiem kompromisiem, neatgādina izglītojamiem sen atrisinātus konfliktus. Ja pedagogs apstākļu sagādīšanās vai pieļautās kļūdas dēļ ir vainīgs, viņš atzīst savas kļūdas un atvairojas izglītojamam;
- palīdz vecākiem objektīvi novērtēt sava bērna darbību, izvairoties gan no aklas mīlestības, gan cietsirdības.

4. Cieņa un pašcieņa

Pedagogi

- ciena izglītojamā savdabību, kopj to, radina viņus patstāvīgi, brīvi un atbildīgi lemt un rīkoties. Augstprātība, pārākums apliecina pašcieņas trūkumu, nevis autoritāti un pašapziņu;
- nedala savus izglītojamos tīkamajos un netīkamajos. lai sašutums pret izglītojamo aplamo rīcību nepāraug antipātijā pret viņu;
- katrā izglītojamā meklē pozitīvās īpašības un veido savas attiecības ar viņu, balstoties uz tām;

- uzklausa izglītojamo domas un iespēju robežās rēķinās ar tām;
- uzklausa vecāku kritiskās piezīmes, kas adresētas skolai un pedagogiem, cenšas rast kopīgu risinājumu, rūpējas par savu autoritāti vecāku vidū;
- uzklausa izglītojamo kritiku un nezaudē pašsavaldīšanos.

5. Smalkjūtība

Pedagogi

- ir iecietīgi, labestīgi, nepieļauj rupjību attiecībās ar izglītojamiem, kolēģiem, vecākiem, nepārsteidzas ar vērtējumu un lēmumiem;
- savieno iejūtību ar principialitāti, māca izglītojamam būt iejūtīgam pret citiem un pārvarēt vājības sevī;
- neizpauž un neizmanto uzticētos vai citādā ceļā iegūtos izglītojamā noslēpumus;
- attiecībās ar izglītojamo nepieļauj izsmieklus, ļaunu ironiju, iebiedēšanu, ņem vērā, ka izglītojamā gribas apslāpēšana nekad nesekmē viņa izaugsmi, nevairo cieņu pret pedagogu;
- iejūtīgi izturas pret izglītojamiem, kuri guvuši garīgu traumu, jūt līdzīgu viņu bēdās, nekad neatgādina viņu fiziskos un garīgos defektus;
- izsakot aizrādījumus, ņem vērā izglītojamā vecuma psiholoģiskās īpatnības un iespējas uztvert pamācību, atturas rāt viņus par sīkiem pārkāpumiem;
- cita klātbūtnē nesaka vecākiem nepatīkamu patiesību par bērnu, saudzē vecāku pašcieņu, nepieļauj izglītojamā spēju un rīcības nevērīgu un nepamatotu novērtējumu;
- nestāsta vecākiem par sen noregulētiem konfliktiem ar izglītojamiem;
- nedara neko tādu, kas varētu mazināt izglītojamo cieņu un respektu pret saviem vecākiem, neizpauž vecāku noslēpumus izglītojamiem, cenšas parādīt vērtīgākās vecāku īpašības.

III. Vadības ētika

- vadība rūpējas, lai ar savu darbu un rīcību veicinātu pedagogu un skolas prestiža celšanos Dobeļē, Latvijā un iespēju robežās starptautiskā līmenī;
- vadība neuzdot savus personīgos uzskatus par skolas viedokli;
- vadība sekmē profesionāla darba atmosfēras veidošanos skolā;

- vadība pašmērķīgi nedemonstrē savu varu, nepieļauj augstprātību un autoritatīvu vadības stilu;
- vadība atklāti un laikus informē darbiniekus par veicamajiem uzdevumiem, nepieļaujot informācijas kavēšanu, slēpšanu vai nepamatotu konfidencialitāti;
- vadība nepieļauj un novērš rupju, demagoģisku iejaukšanos profesionālajā darbībā un lemšanā, izmantojot varas mehānismu un tiesības;
- vadība atbalsta darbinieku iniciatīvu un priekšlikumus darba procesa un darba vides uzlabošanā un neuzskata to par savas kompetences apšaubījumu;
- vadība savā darbībā ievērot arī visus pedagoga ētikas principus;

IV. Tehnisko darbinieku ētika

Ikviens skolas tehniskais darbinieks:

- augsti vērtē iespēju strādāt Skolā, apzinoties, ka no viņa darba ir atkarīgs kopīgais skolas veikums, panākumi un prestižs sabiedrībā;
- apzinās, ka ētiska rīcība ir atkarīga nevis no vadības rīkojumiem, bet gan no personiskās attieksmes pret saviem pienākumiem un ētikas normām;
- ir lojāls attiecībās pret darba devēju, skolas vadību, tiešo priekšniecību un ievēro amatu subordināciju, vienlaikus arī nebaidās izteikt konstruktīvu kritiku kopēju interešu labā;
- savu iespēju robežās saudzē, taupa un aizsargā skolas īpašumu, rūpējas, lai skolas resursi tiktu izmantoti tikai tiem mērķiem, kam tie paredzēti;
- pret visiem skolas darbiniekiem un izglītojamajiem attiecas vienlīdzīgi, nodrošinot, lai pakalpojumi, iespējas un resursi būtu pieejami visiem, kam tie paredzēti;
- ir pieklājīgs, laipns, izpalīdzīgs, izturas ar cieņu pret visiem skolas darbiniekiem, izglītojamajiem un viesiem, respektējot viņu veikto darbu, tiesības un pienākumus;
- ievēro darba disciplīnu, darbā par primāro uzskata amata pienākumu pildīšanu, darbu veic rūpīgi un apzinīgi, uzņemoties personīgu atbildību par savu darbību un tās sekām;
- nevairās pieņemt lēmumus savas kompetences ietvaros;
- neuzdod savus personīgos uzskatus par skolas viedokli;
- izvairās no savu panākumu izcelšanas uz citu rēķina;
- aizstāvat brīvu piekļūšanu informācijai, ievēro likumos un normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus informācijas saņemšanai un nodošanai;

- nepieļauj sadzīviskas ķildas un personīgu attiecību kārtošanu darba vietā un laikā.

V. Kodeksa normu pārkāpumu izskatīšana

- nepieciešamības gadījumā ar skolas direktora rīkojumu izveido ētikas komisiju;
- komisija izvērtē sūdzības un iesniegumus par profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipu ievērošanu un sniedz konsultācijas par ētiskas rīcības jautājumiem;
- ja direktors jautājumu nevar vienpersoniski un objektīvi atrisināt, viņš nodot jautājuma izskatīšanu ētikas komisijai;
- ētikas komisija informē skolas direktoru par izskatītajām lietām un pieņemto lēmumu;
- ja darbinieka rīcība ir pretrunā ar kodeksa normām un tajā ir disciplinārpārkāpuma pazīmes, lietu izskata saskaņā ar Darba likuma

VI. Kodeksa ieviešana

- darbinieku iepazīstina ar kodeksu, un darbinieks ar parakstu apliecina, ka ir iepazinies ar kodeksu;
- kodeksa saturu pārskata vismaz reizi divos gados un nepieciešamības gadījumā sniedz priekšlikumus skolas direktoram par kodeksa grozījumiem;
- kodekss ir publiski pieejams skolas mājas lapā.